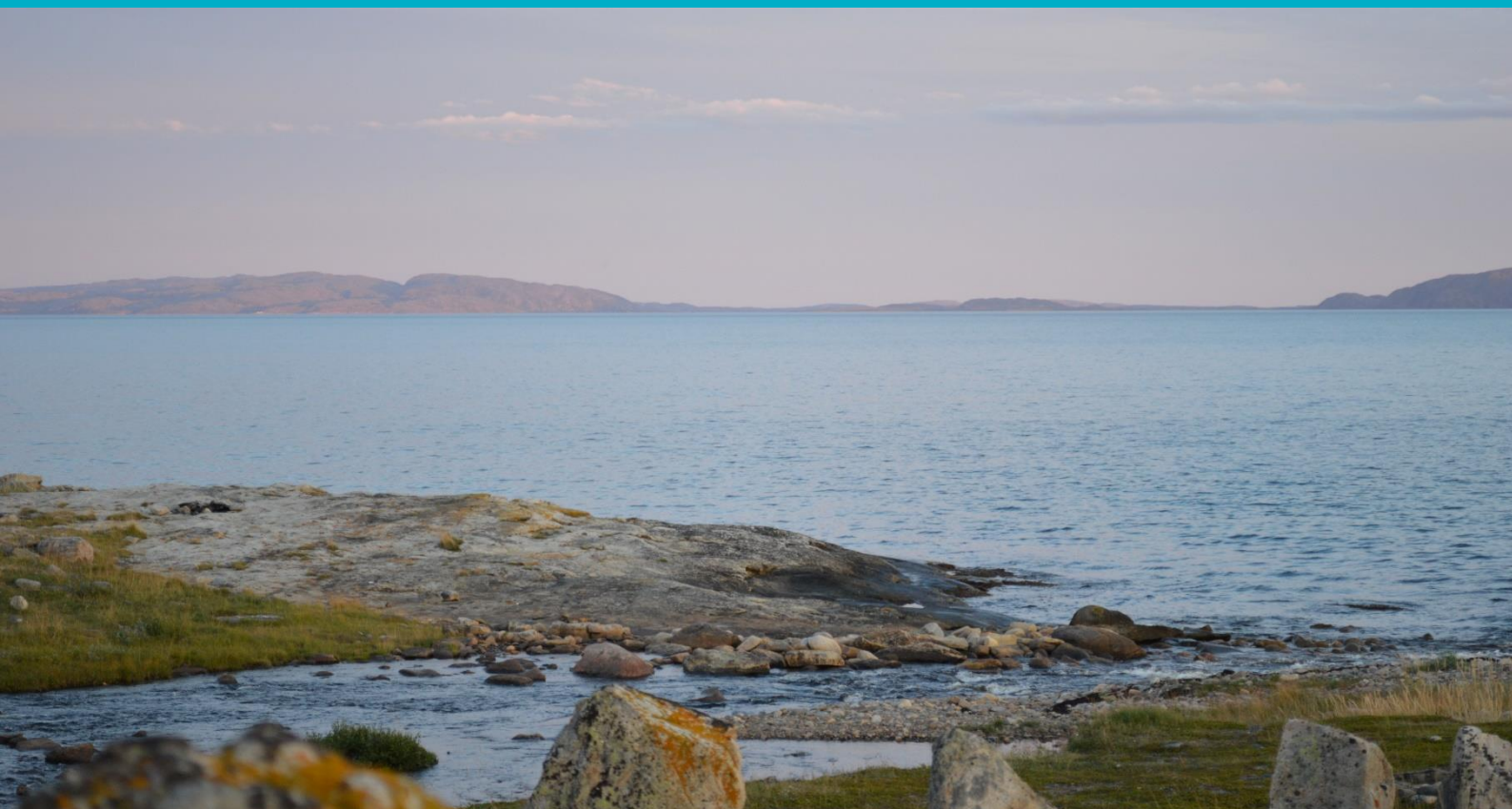

Finnmark
vannregion

Sammen for vannet

Planprogram for oppdatering av regional
vannforvaltningsplan med tiltaksprogram
2028 – 2033

Finnmark vannregion

Finnmark fylkeskommune

Finnmárkku fylkkagielda
Finmarkun fylkinkomuuni

Høringsinnspill og kontaktinformasjon

Frist for å sende inn høringsinnspill er 30. juni 2025.

Høringsinnspill sendes til postmottak@ffk.no og merkes «høringsinnspill til planprogram for Finnmark vannregion 2028-2033». Høringsdokumentene og annen informasjon om arbeidet finnes på de regionale sidene på [vannportalen](https://vannportalen.no).

Ved spørsmål kan rådgiver for vannforvaltning kontaktes: mikkel.kvernstuen@ffk.no.

Forsidefoto: Utsikt over Varangerfjorden i Vadsø kommune. Foto: Mikkel Slaaen Kvernstuen.

Forord

Dette høringsdokumentet presenterer forslag til planprogram (arbeidsprogram og framdriftsplan) og program for konsekvensutredning for arbeidet med å oppdatere den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram. Dokumentet beskriver planprosessen og hvilke utredninger som foreslås gjennomført. Planprogrammet angir både forventninger til myndigheter som har rett og plikt til å delta og muligheten for andre interessenter til å medvirke med sin kunnskap og sine synspunkter inn i arbeidet.

Mye av vannet vårt har en god tilstand, men vi har også utfordringer. Vi skal bruke vannet samtidig som vi sørger for at vannmiljøet og livet i vannet ivaretas. Vann med en god miljøtilstand er grunnleggende for samfunnsutvikling og livskvalitet i vår region.

Er du interessert i miljøtilstanden i innsjøer, vassdrag, grunnvann og kystvann i ditt nærområde så bør du engasjere deg i vannforvaltningen. Innspillene vi får i denne høringen er viktige fordi de vil hjelpe oss med å lage et godt planprogram for arbeidet fremover. Alle innspill er viktige!

Innhold

Forord	3
Innhold	4
1 Innledning	6
1.1 Planens formål	7
1.2 Bakgrunn for planarbeidet	7
Gjeldende plan	8
Evalueringsplan for planperioden 2016-2021	8
1.3 Om planarbeidet	8
Høring av hovedutfordringer	8
2 Hovedmålsetting og prioriteringer	9
2.1 Vannmiljøet skal forbedres og beskyttes mot forringelse	9
2.2 Prioriteringer av tiltak i planarbeidet	9
3 Tema som bør få forsterket oppmerksomhet i planperioden	11
Arealforvaltning og hensyn til vannmiljø	11
Kunnskapsgrunnlag om vannmiljø	11
Restaureringstiltak	11
Samfunns- og brukerinteresser	11
3.1 Klimaendringer og klimatilpasning	11
4 Føringer og rammer for arbeidet	13
4.1 Internasjonalt samarbeid med felles mål	13
4.2 Forvaltning av nedbørsfelt	13
4.3 Lover og rammer for arbeidet	15
4.4 Nasjonale føringer og presiseringer	15
4.5 Regionale planretningslinjer i vannforvaltningsplanen	16
5 Virkning av vannforvaltningsplan og tiltaksprogram	17
5.1 Virkning for sektormyndigheter	17
5.2 Sammenheng med andre planer og miljømål	17
5.3 Faktorer som påvirker måloppnåelsen	18
6 Vannregionen vår – planområdet	19
6.1 Kort beskrivelse vannregionen	19
6.2 Endringer av vannregionen siden forrige plan	20
6.3 Internasjonale vannregioner	20
7 Organisering av arbeidet i vannregionen	21
8 Konsekvensutredning: planens virkning på miljø og samfunn	25
9 Planprosess, fremdrift og medvirkning	25
9.1 Fremdrift og organisering av arbeidet	25

Utarbeiding og høring av planprogram.....	26
Utarbeiding og høring av forslag til ny regional vannforvaltningsplan med tiltaksprogram.....	26
Politisk vedtak i fylkestinget og nasjonal godkjenning.....	27
9.2 Plan for medvirkning.....	27
10 Vedlegg.....	29
Ordforklaringer.....	29

1 Innledning

Regional plan for vannforvaltning skal bidra til å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet i tråd med vannforskriften. Det overordna målet er at alt vann skal ha god tilstand (økologisk og kjemisk miljøtilstand), jf. vannforskriften §§ 4 til 7. Den regionale planen skal nå oppdateres for planperioden 2028-2033.

I dette planprogrammet står det:

- hva som er formålet med planarbeidet
- hvordan prosessen fram mot oppdatert plan skal gjennomføres
- hvem som er involvert i planarbeidet
- når en kan involvere seg og gi innspill og
- hvor du finner mer informasjon

Hensikten er å gi mulighet for tidlig medvirkning, god informasjon og dialog, og forutsigbarhet for alle berørte.

Vi ønsker særlig svar på følgende spørsmål ved høring av planprogrammet:

- Er det tydelig når og hvordan ulike myndigheter skal delta i arbeidet? Hvordan kan dette eventuelt tydeliggjøres?
- Er det tydelig når og hvordan ulike interessenter kan medvirke i arbeidet? Hvordan kan dette eventuelt tydeliggjøres?
- Er det viktige tema eller utredninger som mangler i planprogrammet?
- Har du viktige innspill til det foreslåtte programmet for utredning av konsekvenser for miljø og samfunn (KU)?
- Er det ønskelig at de regionale planretningslinjene videreføres eller revideres i vannforvaltningsplan 2028-2033?
- Er det innspill til hvordan arbeidet i vannregionen bør organiseres?
- Er det andre faktorer som påvirker måloppnåelsen som ikke er belyst?

Høringsinnspill må ikke være tilknyttet spørsmålene over.

Ordforklaringer

Forklaring på ord og uttrykk som brukes i vannforvaltningsarbeidet finner du som vedlegg og på [vannportalen](#).

1.1 Planens formål

Regional plan for vannforvaltning med tiltaksprogram er regionens planverktøy for å sikre en helhetlig og samordnet forvaltning av vannmiljøet, der alle sektormyndigheter (statlige, regionale og kommunale) bidrar for å oppnå målet om god miljøtilstand i alt vann.

Planen beskriver miljøtilstanden for vannet, og hva som er de viktigste påvirkningene på vannmiljøet. Alt vann i elver, innsjøer, kystvann og grunnvann (vannforekomster) har miljømål. Miljømåla fastsettes ved vedtak av den regionale vannforvaltningsplanen, og er hjemla i vannforskriftens kap. 2.

Informasjon om miljømål, miljøtilstand og status for måloppnåelse for den enkelte vannforekomst er tilgjengelig i kunnskapsdatabasen [Vann-nett](#).

Vannforekomst

En avgrenset og til dels betydelig mengde vann, som for eksempel innsjø, elv, bekk, grunnvann, magasin, kanal, fjord eller kyststrekning, eller deler av disse.

Miljøtilstand, påvirkninger og miljømål skal vurderes for hver vannforekomst.

Til hver regionale vannforvaltningsplan lages et tiltaksprogram, som oppsummerer alle tiltak myndighetene har vurdert som nødvendige for å oppfylle miljømålene (vannforskriften § 25). Tiltaksprogrammet er sektorovergripende og bygger på kunnskapsgrunnlaget som er utarbeidet for de regionale vannforvaltningsplanene. Tiltaksprogrammet skal være i overensstemmelse med nasjonale føringer og statlige planretningslinjer. Ansvarlig myndighet har ansvar for å følge opp tiltakene.

- [Informasjon om tiltaksprogrammene og tiltak i vann](#)

1.2 Bakgrunn for planarbeidet

Arbeidet etter vannforskriften er et permanent, økosystembasert forvaltningssystem. Planarbeidet er et fastsatt krav i vannforskriften, og vannforvaltningsplanene med tilhørende tiltaksprogram skal oppdateres hvert sjette år (figur 1). Ved rullering av planene gjøres en oppdatering av status- hva er oppnådd i forrige planperiode, for deretter å gjøre nødvendige justeringer i inneværende planperiode for å komme i mål med fastsatte miljømål.

Oppdatering av kunnskapsgrunnlaget (overvåking, inklusive problemkartlegging, oppdatering av Vann-nett) og tiltaksgjennomføring pågår kontinuerlig.

● Gjennomføre vannforvaltningsplan og tiltaksprogram

● Forberede neste planperiode

Figur 1: Planarbeidet i vannforskriften er et permanent forvaltningssystem. Vannforvaltningsplaner og tiltaksprogram skal oppdateres hvert sjette år.

Gjeldende plan

Gjeldende regional vannforvaltningsplan og tiltaksprogram ble vedtatt og godkjent i 2021-2022 og gjelder til slutten av 2027. Planen skal nå oppdateres og justeres. Plandokumenter for planperioden 2022-2027 finner du her: [Regionale vannforvaltningsplaner](#).

Evaluering av planperioden 2016-2021

Etter hver planperiode gjennomføres en evaluering. Evalueringene gjør det mulig å arbeide systematisk og målrettet for å forbedre og videreutvikle vannforvaltningsarbeidet for hver planperiode.

Evalueringen viser at arbeidet med vannforskriften bidrar til at vi nærmer oss de relevante delmålene under FNs bærekraftsmål nr. 6 og vannforskriftens miljømål. Her kan du lese mer om evaluering og råd om forbedring for planperioden 2016-2021: [Evaluering og forbedring av vannforvaltningen - Vannportalen](#).

1.3 Om planarbeidet

Finnmark fylkeskommune er utpekt som vannregionmyndighet for vår vannregion og skal koordinere arbeidet med oppdatering av vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram, lede vannregionutvalget, og samordne bidragene fra sektormyndighetene. Arbeidet skal skje i nært samarbeid med berørte statlige og regionale myndigheter og kommuner i vannregionutvalget. For mer informasjon se kapittel 6.

Deltakelse fra berørte myndigheter er viktig for at oppdatert forvaltningsplan med tilhørende tiltaksprogram har et godt nok kunnskapsgrunnlag, og at alle sider ved planens betydning blir tilstrekkelig belyst og tatt hensyn til. Dette forutsetter aktiv deltagelse fra berørte myndigheter i alle deler av planprosessen. Vannregionen vil legge til rette for deltagelse gjennom møtevirksomhet, dialog og lignende i perioden hvor dokumentene lages. Plan for medvirkning er nærmere omtalt i kapittel 9.

Det skal legges til rette for medvirkning fra organisasjoner og allmenheten. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres virkeområde eller egne planer og vedtak (jf. pbl § 8.3). Les mer her:

- [Ulike myndigheters bidrag i det regionale planarbeidet \(kapittel 2 i de nasjonale føringene\)](#).
- [Kommunenes oppgaver og ansvar i vannforvaltningen](#).
- [Vannregionutvalget og rammer for vedtak](#).

Høring av hovedutfordringer

Samtidig med høring av planprogrammet, høres også dokumentet om hovedutfordringer. Dokumentet inneholder oppdatert oversikt over miljøtilstand, påvirkninger, og status for gjennomføring av tiltak. En felles forståelse av hva som er de viktigste utfordringene vil gi et godt grunnlag for videre samarbeid om forvaltningsplanen og tiltaksprogram.

2 Hovedmålsetning og prioriteringer

2.1 Vannmiljøet skal forbedres og beskyttes mot forringelse

Formålet i vannforskriften er å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet. Det overordna målet er at alt vann skal ha god tilstand (økologisk og kjemisk) jf. § 4, 6 og 7 i vannforskriften. Vannforekomster med vesentlige fysiske endringer som følge av samfunnsnyttig aktivitet, eksempelvis vannkraftregulering, har egne miljømål som tar hensyn til den samfunnsnyttige aktiviteten, jf. vannforskriftens § 5.

For å beskytte og forbedre vannmiljøet skal det gjennomføres miljøtiltak. Dette er tiltak for å:

- beskytte vannmiljøet ved å gjøre forebyggende tiltak i vannforekomster som har god tilstand i dag, men er utsatt for påvirkninger som kan gjøre det dårligere på sikt.
- forbedre eller restaurere vannmiljøet der hvor miljømålene ikke er nådd i dag.

Forbedringstiltakene som skal gjøres deles inn i grunnleggende og supplerende tiltak. Grunnleggende tiltak skal uansett gjennomføres i henhold til lovverket. Supplerende tiltak gjennomføres hvis grunnleggende tiltak ikke er nok for å nå miljømålene. Det vil si at det er målene i vannforskriften som utløser de supplerende tiltakene.

I vannforskriften § 4 er det et generelt miljømål å beskytte vannmiljøet mot forringelse. I vannforskriften § 12 stilles det strenge vilkår for å unntaksvis tillate ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan føre til at miljømålene ikke nås eller at tilstanden blir dårligere.

«...tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand» (§ 4).
«For grunnvann er målet god kjemisk og kvantitativ tilstand» (§ 6).

Arbeidet må forholde seg til fristene i vannforskriften. For vannforvaltningsplanene som skal gjelde i 2028-2033, skal tiltak være operative innen utgangen av 2030 (§ 25), og miljømål skal nås innen utgangen av 2033 (§ 8). Hvis naturforholdene tilsier det, kan måloppnåelse utsettes (§ 9). I særlige tilfeller der det er umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevenende å nå miljømålene, kan det fastsettes mindre strenge miljømål (§ 10). Selv om unntak i form av tidsutsettelse eller mindre strenge mål brukes, skal alle praktisk gjennomførbare tiltak gjøres for å unngå forringelse av tilstanden i vannforekomstene. Alle unntak skal revurderes ved hver oppdatering av forvaltningsplanene.

2.2 Prioriteringer av tiltak i planarbeidet

Prioritering av tiltak i planarbeidet handler om fordeling av tiltakene geografisk (hvor begynner vi), over tid (hva gjør vi i denne planperioden og hva må utsettes til neste) og når oppfyller vi miljømålene eller har sørget for beskyttelse. Sektorene har derfor en viktig rolle i å prioritere rekkefølgen av egne tiltak og ta stilling til måloppnåelse og eventuell tidsutsettelse. Bruk av fristutsettelse av måloppnåelse betyr ikke utsettelse av gjennomførbare tiltak. Dialogen i planarbeidet skal bidra til samordning der flere sektorer påvirker.

Viktige huskereglene i det videre arbeidet:

- Hver sektor må ta sin del av ansvaret, og prioritering handler ikke om å sette tiltak i ulike sektorer opp imot hverandre.

-
- Grunnleggende tiltak skal gjennomføres først og ikke «settes opp mot» supplerende tiltak i egen eller andre sektorer
 - Tiltak for å oppnå krav i lovverk er en prioritert oppgave for «alle» og kan ikke prioriteres bort:
 - Første prioritet bør være vannforekomster hvor tilstanden er moderat eller dårligere og/eller hvor det er viktige brukerinteresser som for eksempel drikkevann, badeplasser, fiskeinteresser eller lignende. Vannforekomster med viktige miljøverdier vil også være sentralt.
 - Andre prioritet bør være øvrige vannforekomster som er i god eller svært god tilstand, eller hvor det ikke er viktige brukerinteresser som er påvirket.
 - Vedtatte beskyttelseskrav til f.eks. drikkevannskilder er ikke gjenstand for diskusjon i planarbeidet.
 - Hvis grunnleggende tiltak ikke er nok for å oppnå målene må supplerende tiltak utredes og gjennomføres. Hvis gapet mellom dagens tilstand og miljømål er stort kan grunnleggende og supplerende tiltak med fordel gjennomføres samtidig.
 - I vannforekomster der tilstanden er god eller bedre skal grunnleggende tiltak gjennomføres. Supplerende tiltak skal bare gjøres der det er nødvendig for å beskytte vannforekomsten mot dårligere tilstand.

I det videre planarbeidet vil nasjonale føringer klargjøre det regionale og lokale handlingsrommet. Se kapittel 4.4.

3 Tema som bør få forsterket oppmerksomhet i planperioden

Vannforskriften stiller tydelige krav til hva som skal gjennomføres ved oppdatering av vannforvaltningsplanen og hvordan planen skal følges opp av ansvarlige myndigheter. Dette kapittelet beskriver tema utover det som er lovpålagt og som det er ønskelig å jobbe mer med eller ikke blitt jobbet nok med i vannregionen.

Arealforvaltning og hensyn til vannmiljø

Mye av vannmiljøet i vannregionen har få påvirkninger og oppnår miljømålene i vannforskriften. Det enkleste og mest samfunnsøkonomiske tiltaket er å opprettholde den gode tilstanden. Vannmiljø må vurderes tidlig i planprosesser som angår vann. Den regionale vannforvaltningsplanen skal legges til grunn ved utarbeidelse av kommunale planer. Gjeldende vannforvaltningsplan inneholder planretningslinjer. Disse er et viktig virkemiddel i arealforvaltningen. Det er nødvendig at kommunene påser at disse blir fulgt opp i kommunale arealplaner. Det videre planarbeidet skal vurdere om de regionale planretningslinjene skal videreføres og eventuelt revideres for vannforvaltningsplan 2028-2033. Økt fokus på hensyn til vannmiljø blir et svært viktig virkemiddel for å nå målene i vannforvaltningen.

Kunnskapsgrunnlag om vannmiljø

Miljøtilstanden til mange av vannforekomstene i vannregionen er basert på representativ overvåking og ekspertvurderinger. I de vannforekomstene hvor presisjonen på kunnskapsgrunnlaget er vurdert, er det en overvekt av middels og lav presisjon (63 % av tilfellene). Det er behov for at alle sektormyndigheter setter av flere ressurser til å styrke kunnskapsgrunnlaget ved å gjennomføre kartlegginger, prøvetakinger og befaringer. Dette vil gi et bedre utgangspunkt for tiltaksoppfølging og kost-nytte vurderinger.

Restaureringstiltak

FN har bestemt at 2021-2030 er verdens tiår for restaurering av vassdrag. Restaurering omfatter tiltak for å reparere og forbedre vannmiljø, natur og økosystemer som er ødelagt eller forstyrret. Dette må følges opp med økt oppmerksomhet på planlegging og gjennomføring av konkrete restaureringstiltak. Arbeidet må ses i sammenheng med nasjonal strategi for restaurering av vassdrag. Denne strategien har som mål å restaurere minst 15 prosent av forringende vassdrag i Norge i perioden 2021-2030, og innen 2030 skal vassdrag restaureres raskere enn de forringes.

Samfunns- og brukerinteresser

Vannmiljøet har stor betydning for svært mange samfunnsinteresser. Et godt vannmiljø bidrar blant annet til å fremme friluftsliv, kultur, reiselivsutvikling, næringsutvikling, folkehelse og samfunnssikkerhet. Det er ønskelig å styrke fokuset på og synliggjøre hvilken betydning vannmiljø har for samfunns- og brukerinteresser i vannregionen.

3.1 Klimaendringer og klimatilpasning

Klimaendringer vil ha betydning for vannmiljøet. I Finnmark fylke vil klimaendringene medføre behov for tilpasning til kraftigere nedbør og økte problemer med overvann. Det forventes flere og større regnflommer. Til tross for mer nedbør, vil klimaendringene også gi økt sannsynlighet for tørke i perioder. Dette kan medføre at kjente påvirkninger forsterkes, samtidig som mer ukjente effekter kan dukke opp. Det er svært viktig at sektormyndighetene legger klimaendringene til grunn og vurderer hvordan dette kan endre deres miljøpåvirkninger og ansvarsområder innenfor vannforvaltningen.

Det er et nasjonalt mål at samfunnet skal gjennomføre omfattende tiltak for å øke samfunnssikkerheten og begrense skadeomfanget som følge av klimaendringene. Det er en risiko for

at slike tiltak kan medføre negative påvirkninger på vannmiljø. I arbeidet med klimatilpasning blir det viktig å vektlegge naturens grunnleggende evne til å redusere effekten av klimaendringer. For eksempel vil vannmiljø med få menneskelige inngrep og intakt kantvegetasjon, flomsletter og våtmarker ha en naturlig flom- og erosjonsdempende effekt. Til fordel for mer tradisjonelle klimatilpasningstiltak, vil naturbaserte løsninger samtidig gi positive tilleggseffekter for naturmangfold, redusert forurensing, nærmiljø og folkehelse. Både de statlige planretningslinjene for klima og klimatilpasning (2018), og Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2023) understreker at naturbaserte løsninger skal vurderes som klimatilpasningstiltak. Dersom andre løsninger velges, skal det begrunnes hvorfor naturbaserte løsninger er valgt bort.

4 Føringer og rammer for arbeidet

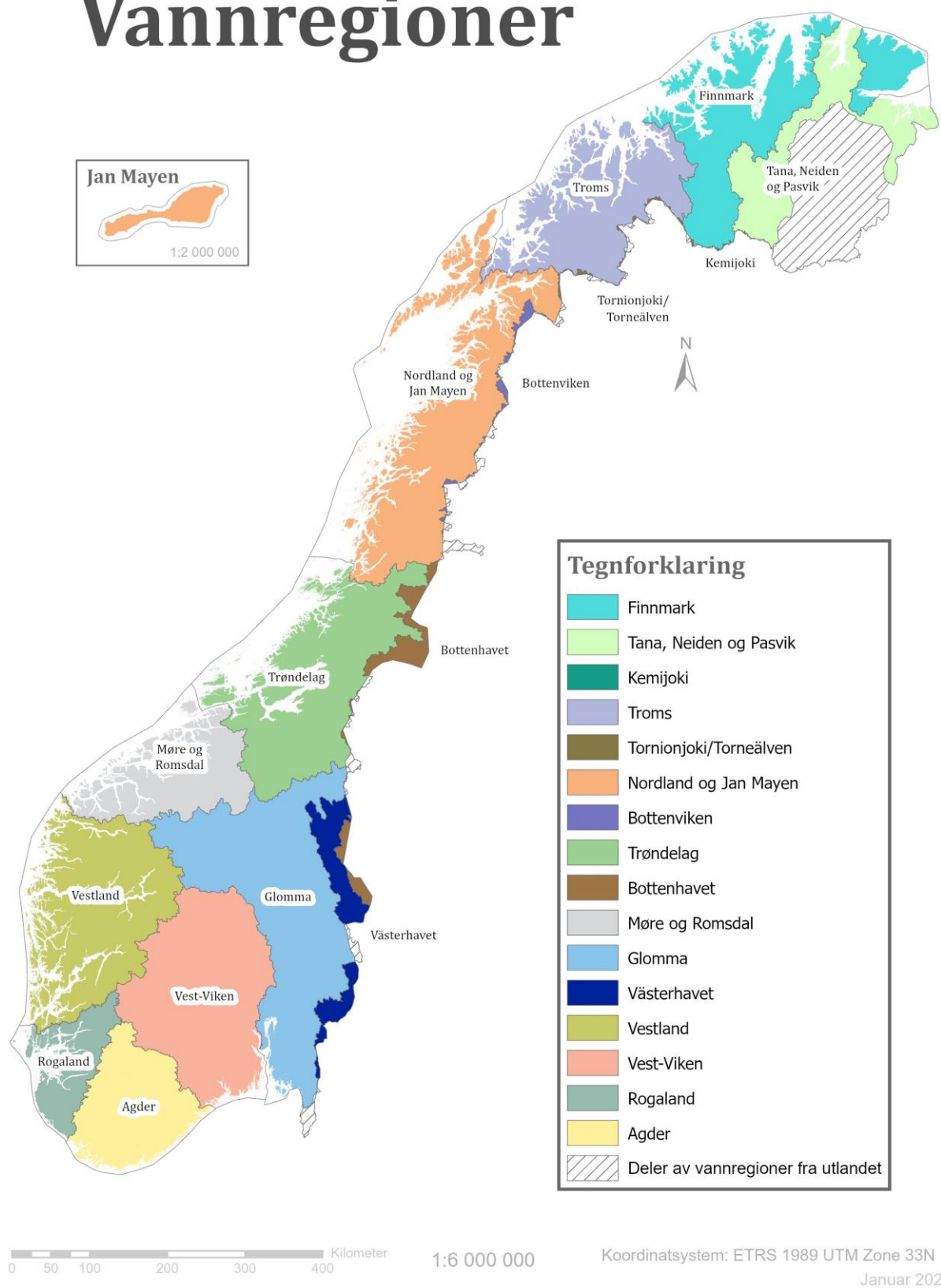
4.1 Internasjonalt samarbeid med felles mål

Den helhetlige og samordnede vannforvaltningen i Norge bygger på det europeiske vanndirektivet, som er gjennomført i norsk rett i vannforskriften fra 2007. Hele Europa har forpliktet seg til å arbeide etter samme prinsipper og timeplan. Dette gjør det enklere å samarbeide om å ta vare på vannmiljøet i nedbørfelt som krysser landegrensene, og det gjør at vi kan lære ved å dele erfaringer og gode eksempler mellom landene. Det gir også mulighet for at landene kan sette i gang felles forskning og utvikling. I Norge samarbeider vi tett med våre nordiske naboland om vannforvaltningen, og deltar i den felles europeiske strategien for gjennomføring av vanndirektivet der det utarbeidet felles veiledninger og verktøy.

4.2 Forvaltning av nedbørsfelt

Helhetlig og økosystembasert tilnærming til vassdraga og kystområder er et viktig prinsipp, og ser påvirkninger og prosesser i hvert nedbørfelt i sammenheng. Vannregionene er derfor inndelt etter nedbørsfelt, og følger ikke administrative grenser. Figur 2 viser kart over vannregion i Norge.

Vannregioner

Figur 2: Kart over vannregioner i Norge.

4.3 Lover og rammer for arbeidet

Vannforskriften er hjemlet i [vannressursloven](#) (vrl), [naturmangfoldloven](#) (nml) [forurensingsloven](#) og [plan- og bygningsloven](#) (pbl). Alle disse lovene er derfor med å sette rammer for vannforvaltningsarbeidet.

Arbeidet med de regionale planprosessene etter vannforskriften følger i all hovedsak prinsippene og kravene i plan- og bygningsloven. I tillegg har vannforskriften egne krav som følge av vanndirektivet¹.

Planlegging etter plan- og bygningsloven og vannforskriften handler om hvordan vi skal ta vare på vannmiljøet vårt for oss og våre etterkommere, og hvordan alle brukere og påvirkere sammen kan bidra.

Vannforskriften og forholdet til annet lovverk

Der det i lovverk eller beskytta område stilles strengere krav enn vannforskriften skal strengeste bestemmelse eller miljømål legges til grunn jf. § 13 og 17 i vannforskriften. Selv om tilstanden i en vannforekomst er god eller svært god så skal for eksempel rensekrav i medhold av regelverket gjennomføres. Vannforskriften setter rammer for utøvelse av annet regelverk, og formålet er både å forbedre og å beskytte vannmiljøet vårt.

Vannforskriften og beskyttede områder

I tråd med vannforskriften (§ 16) er det opprettet en oversikt i Vann-Nett over beskytta områder. Et beskyttet område er et geografisk avgrenset område underlagt beskyttelse etter sektorlovverk, forskrifter eller retningslinjer. Dette gjelder områder med uttak av drikkevann, rekreasjonsformål (badevann), områder med næringsfølsomhet, naturtyper og arter og listes i vannforskriften vedlegg IV. For slike områder gjelder miljømål som følger av grunnlaget for beskyttelse, i tillegg til vannforskriftens generelle miljømål. Dette gjelder f.eks. drikkevannskilder, der det er egne hygieniske krav for å bidra til trygt drikkevann og redusere behovet for rensing ved produksjon av drikkevann (§ 17), og badeplasser som bør oppfylle kriteriene for friluftsbad. Miljømålet kan være verneformålet i et verneområde eller begrensning på ulike former for inngrep, for eksempel i nasjonale laksevassdrag. Dette legger føringer for ny aktivitet eller inngrep i beskyttede områder.

Vannforskriften §1:

Formålet med denne forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Plan- og bygningsloven §1:

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

4.4 Nasjonale føringer og presiseringer

Nedenfor gjengis de gjeldende Nasjonale føringene for arbeidet med vannforskriften pr oktober 2024. Disse kan bli helt eller delvis erstattet dersom departementene gir reviderte eller nye nasjonale føringer.

- Nasjonale føringer for regulerte vassdrag (2014). Føringene gjaldt også for planperioden 2022-2027.
- Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene (2019).
- Presisering av kommunane sine oppgaver og ansvar i vassforvaltninga (2021).

¹ [EUs rammedirektiv for vann \(vanndirektivet\) – konsolidert versjon](#)

[De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2023-2027](#) gir også føringer for arbeidet med vannforskriften. Her klargjøres det blant annet at:

- Kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom deltakelse i arbeidet med vannområdene, gjennomføring av miljøtiltak og god arealforvaltning
- Bruks- og verneverdiene i vassdragene sikres i planleggingen, og nedbygging av vassdragsnatur og utfylling i vassdrag reduseres.
- Planleggingen bidrar til å sikre naturverdier og god miljøtilstand i vann, blant annet ved å unngå å planlegge for byggetiltak i våtmark når det finnes gode alternativer
- Samfunns- og arealplanleggingen samordnes med planlegging av vannforsyning og avløp, herunder overvannshåndtering og vurdering av naturbaserte løsninger

En samling av alle relevante føringer er tilgjengelig på [vannportalen](#).

4.5 Regionale planretningslinjer i vannforvaltningsplanen

For vannforvaltningsplan 2022-2027 er det utarbeidet regionale planretningslinjer. Retningslinjene følger krav som allerede er gitt i lovverket. Derfor innebærer retningslinjene i liten grad noe nytt i forhold til utredningskrav, men bidrar til å tydeliggjøre behovet for å utrede og vurdere hvordan ny aktivitet og inngrep kan påvirke vannmiljøet.

Det videre planarbeidet skal vurdere om de regionale planretningslinjene skal videreføres og eventuelt revideres for vannforvaltningsplan 2028-2033.

5 Virkning av vannforvaltningsplan og tiltaksprogram

I henhold til plan – og bygningsloven (§ 8.2) skal regional plan legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen. Dette slås også fast i vannforskriften (§ 29). Planen vil dermed gi føringer for sektormyndighetenes saksbehandling, og for arealplanlegging og utbygging i vannregionen.

Alle regionale planer skal ha et handlingsprogram med tiltak for gjennomføring av planen. Handlingsprogrammet skal synliggjøre behov for ressurser og samarbeid for å gjennomføre tiltakene, samt konkretisere ansvar for gjennomføring.

5.1 Virkning for sektormyndigheter

Ansvar for oppfølgingen av vannforskriften er lagt til ulike sektormyndigheter. Dette innebærer at forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer skal følges opp sektorvis og med sektorenes eksisterende virkemidler. Sektormyndighetene har ikke bare ansvar for å gjennomføre tiltak for å nå miljømålene, de må også sørge for tilstrekkelig kunnskap om påvirkninger, f.eks. gjennom kartlegging og overvåking.

Tiltaksprogrammene som følger vannforvaltningsplanen inneholder forslag til tiltakstyper, og har ikke et detaljeringsnivå som foregriper sektormyndighetenes påfølgende saksbehandling av det enkelte tiltak. Vedtak om gjennomføring av enkelttiltak som inngår i tiltaksprogrammet treffes av ansvarlig myndighet etter relevant lovgivning. I sektormyndighetenes saksbehandling vil det bli foretatt ytterligere avklaringer og konkrete vurderinger av fordeler og ulemper ved de enkelte tiltak før endelig beslutning om tiltaksgjennomføring blir tatt.

Les mer her:

- [Vannforvaltningsplaner og tiltaksprogrammer](#): detaljeringsgrad av tiltak og kostnader, dokumentenes status etter vedtak

At vedtatte og godkjente regionale vannforvaltningsplaner skal legges til grunn betyr at statlige og regionale myndigheter og kommuner må hensynta miljømålet om å beskytte vannmiljøet mot forringelse (§ 4). Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst som kan medføre at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes må vurderes etter vannforskriftens § 12, der det stilles strenge vilkår for unntak. Klima- og miljødepartementet har utarbeidet en egen [veileder om bruk av vannforskriftens § 12](#).

5.2 Sammenheng med andre planer og miljømål

Arbeidet med forvaltningsplanen skal sees i sammenheng med øvrig regional planlegging for å sikre at nødvendige koblinger er på plass og at mulige synergier blir utnyttet. Fylkeskommunen sine nettsider gir en [oversikt over gjeldende planer og strategier](#).

Det er i henhold til pbl § 8.5 mulig å fastsette regional planbestemmelse knyttet til retningslinjer for arealbruk i en regional plan, som skal ivareta nasjonale eller regionale hensyn og interesser. Det foreligger per nå ingen planer om utarbeiding av regionale planbestemmelser i forbindelse med planarbeidet.

Forskrift om konsekvensutredninger § 21 nevner spesifikt at vesentlige virkninger for *vannmiljø*, jf. *vannforskriften* skal vurderes i konsekvensutredninger av reguleringsplaner og tiltak.

Miljødirektoratet har utarbeidet en egen håndbok- M-1941 om hvordan [utrede konsekvenser for vannmiljø](#). Miljødirektoratet har også utarbeidet en [veileder om vannmiljø i arealplanlegging](#). Oppdatert veileder er under utarbeidelse.

Planforslag som er i strid med godkjent regional vannforvaltningsplan, herunder de miljømålene som planen setter, og kravene i vannforskriften § 12 for å tillate ny aktivitet eller nye inngrep, er grunnlag for vurdering av om innsigelse skal fremmes².

Arbeidet med vannforskriften vil kunne bidra til å oppfylle andre miljømål, og må sees i sammenheng med miljømål både nasjonalt og internasjonalt. Du kan lese mer om nasjonale og internasjonale miljømål [her](#).

5.3 Faktorer som påvirker måloppnåelsen

I tillegg til de konkrete menneskeskapte påvirkningene som er beskrevet i dokumentet om hovedutfordringer, er det også andre og mer overordnede utfordringer som er kritiske faktorer i forhold til miljømåloppnåelse for vannforekomstene i Finnmark vannregion:

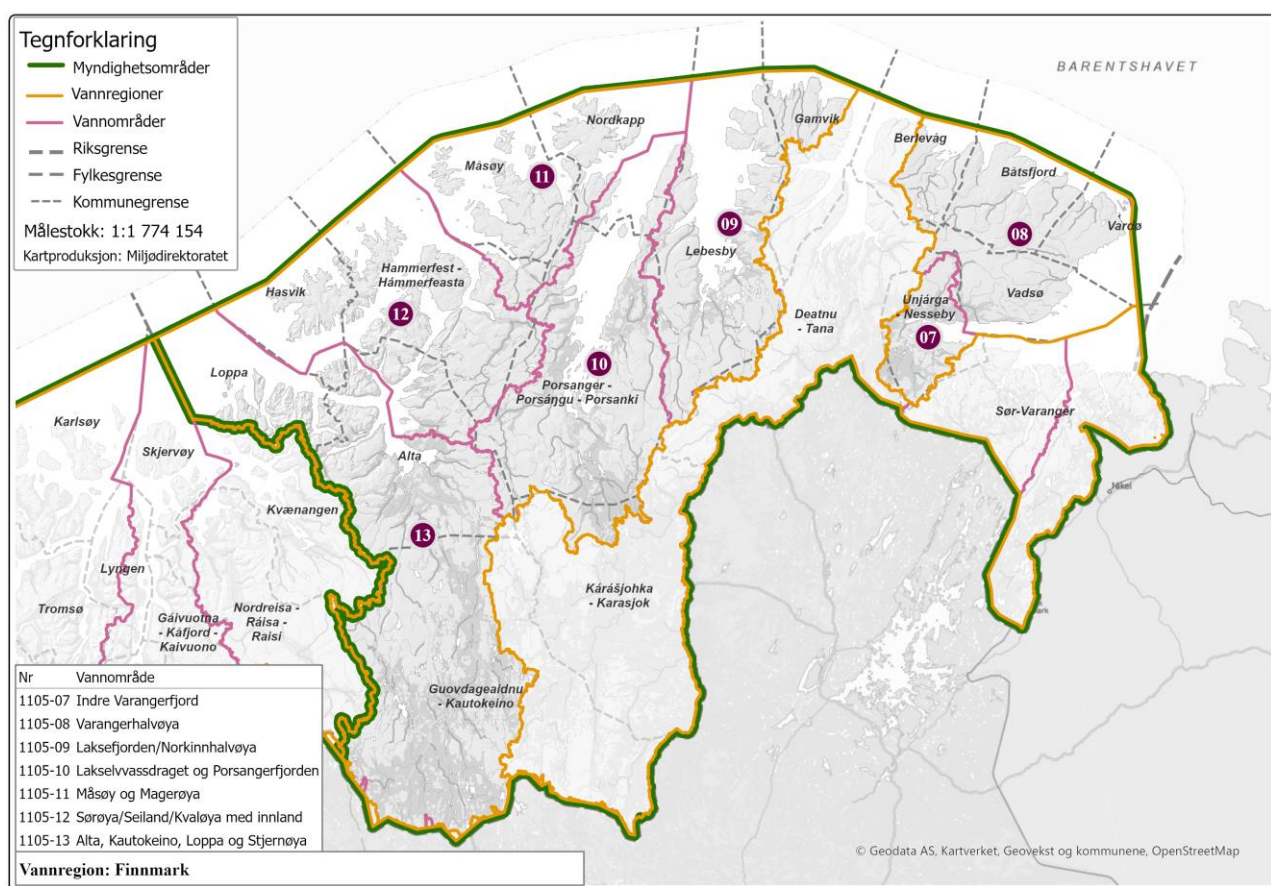
- Målkonflikter mellom vannmiljø og andre samfunnsinteresser. Tydelige nasjonale føringer er nødvendig for å effektivisere arbeidet og klargjøre det regionale og lokale handlingsrommet.
- Ikke tilstrekkelig virkemidler og ressurser hos de respektive tiltaksansvarlige sektormyndigheter til å gjennomføre beskyttende og forbedrende miljøtiltak slik at målene nås. Dette medfører også manglende oppfølging av eksisterende krav og regelverk.
- Ikke tilstrekkelig ivaretagelse av vannmiljøet i ny eller endret arealbruk og kommunale planer.
- Mangel på konkret kunnskap om påvirkninger og tilstand på vannforekomstene (fra overvåking/prøvetaking).
- Eldre vannkraftverk og vassdragsinngrep er ofte konsesjonsfrie og har begrensede naturforvaltningsvilkår. I disse tilfellene er det ikke mulig å gi pålegg om undersøkelser eller avbøtende miljøtiltak.

² Rundskriv T-2/16 fra Klima- og miljødepartementet

6 Vannregionen vår – planområdet

6.1 Kort beskrivelse vannregionen

Finnmark vannregion har en utbredelse på om lag 44 500 km². Vannregionen består i hovedsak av Finnmark fylke. Vannregionen er delt inn i syv vannområder: Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya, Sørøya, Seiland og Kvaløya med innland, Laksevasdraget og Porsangerfjorden, Måsøy og Magerøya, Laksefjorden og Nordkinnhalvøya, Varangerhalvøya og indre Varangerfjord (figur 3). Formålet med vannområdene er å etablere hensiktsmessige enheter for arbeidet på et lokalt nivå, der kommuner, sektormyndigheter og andre interessenter samarbeider for å gjennomføre sine oppgaver i henhold til vannforskriften.

Figur 3: Kart over Finnmark vannregion med sine syv vannområder.

Finnmark vannregion har stor geografisk utstrekning og det er mange interesser knyttet til bruken av vannet, blant annet til næringsformål, fritid og rekreasjon. Vannregionen har mange områder med høy naturverdi både på land, langs kysten og i sjøen. Deriblant verneområder og nasjonale laksevasdrag og laksefjorder. Vannmiljø med en god miljøtilstand har stor betydning for mange samfunnsinteresser.

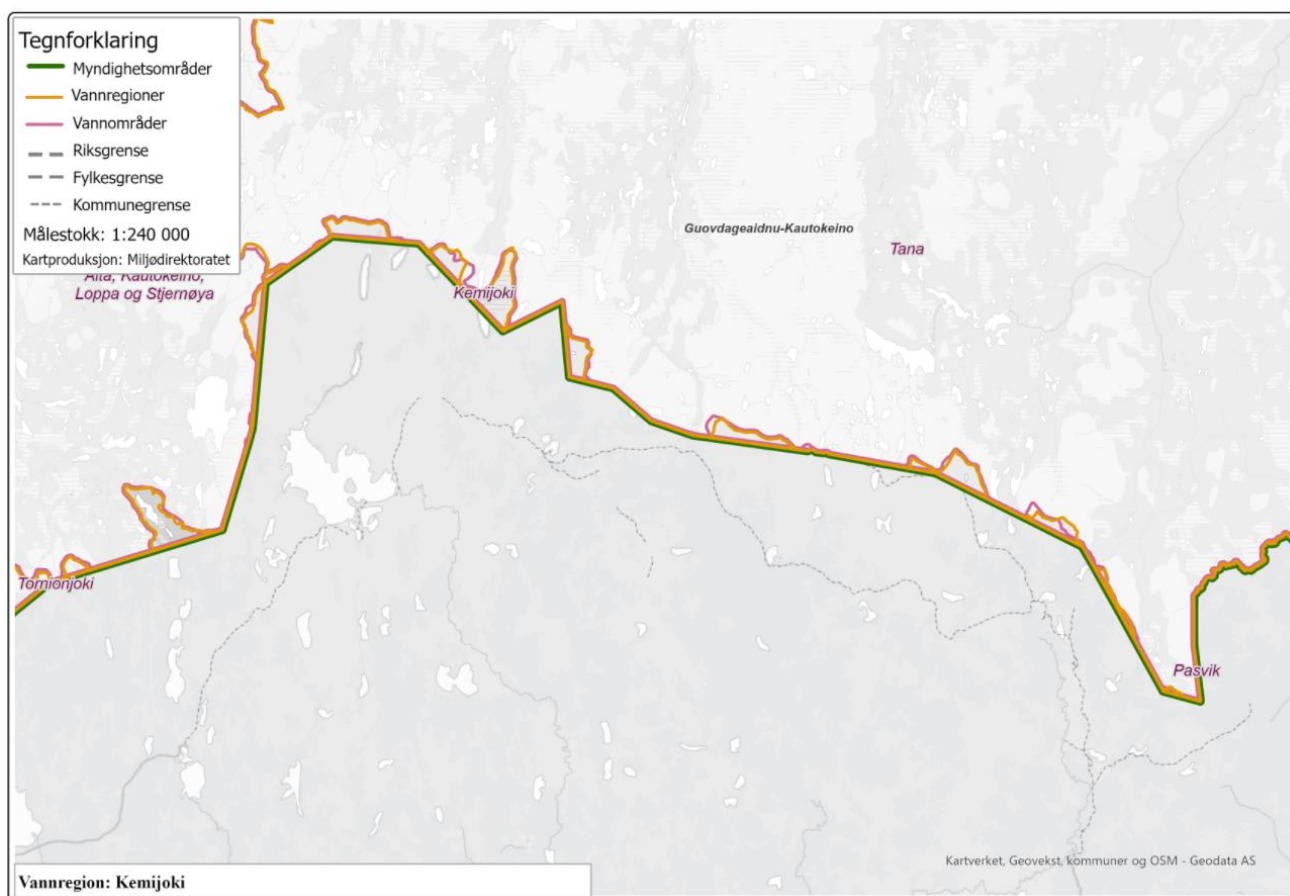
Vannmiljøet og vannforekomstene i vannregionen er nærmere beskrevet i dokumentet om hovedutfordringer.

6.2 Endringer av vannregionen siden forrige plan

Klima- og miljødepartementet og Energidepartementet vedtok 25. januar 2024 endringer i vannforskriften. Endringene omfattet bl.a. reetablering av Glomma vannregion, Vest-Viken vannregion, Troms vannregion og Finnmark vannregion som følge av ny fylkesinndeling. Finnmark fylkeskommune ble utpekt som vannregionmyndighet for Finnmark vannregion.

6.3 Internasjonale vannregioner

Vannforskriftens § 30 forutsetter at vannregioner med nedbørsområder som ligger i flere enn ett land skal defineres som en internasjonal vannregion. Mindre deler av landarealet til Finnmark fylke inngår i Kemijoki vannregion som drenerer til Finland (figur 4).

Figur 4: Kart over Kemijoki vannregion. Kartet viser at Pasvik vannområde grenser til vannregionen i øst. Dette er feil og må rettes opp.

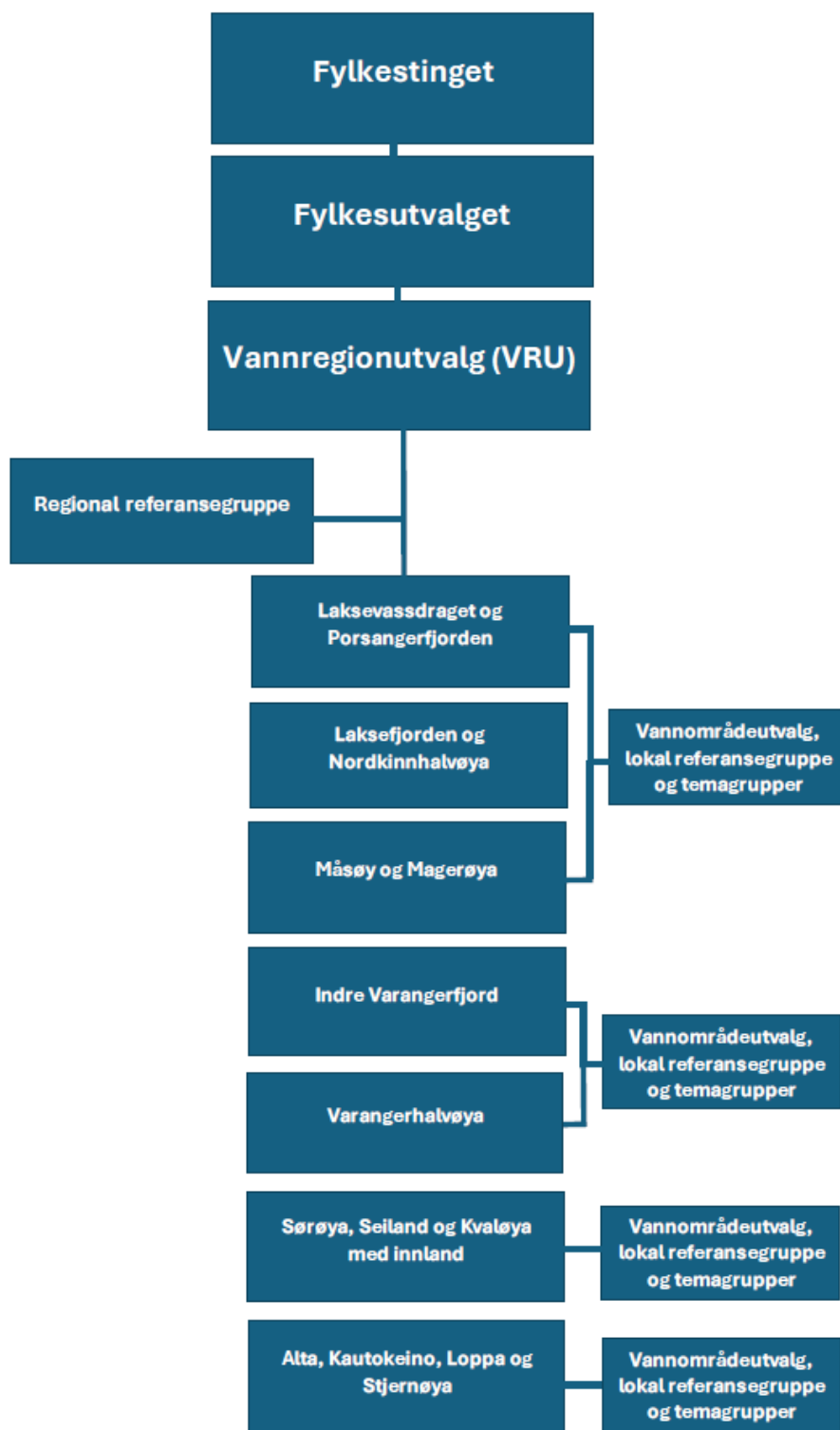
Kemijoki vannregion er registrert med to innsjøforekomster og to elver og bekkefelt. Det er ikke registrert negative påvirkninger på vannmiljøet i de internasjonale vannregionene, og alle vannforekomstene oppnår miljømålene.

Koordinering av områder som drenerer til Finland

Større deler av Finnmark fylke inngår i den internasjonale Tana, Neiden og Pasvik vannregion. Informasjon om koordinering av arbeidet med finske myndigheter er beskrevet i eget planprogram for Tana, Neiden og Pasvik vannregion.

7 Organisering av arbeidet i vannregionen

Planarbeidet i Finnmark vannregion er organisert i henhold til føringene i vannforskriften (figur 5). Arbeidet er en regionalt styrt planprosess, med fylkestinget som øverste planmyndighet. For hvert vannområde etableres det vannområdeutvalg med lokal referansegruppe. Temagrupper i vannområdene kan etableres etter behov.

Figur 5: Tenkt organisasjonskart for arbeidet med vannforskriften i Finnmark vannregion.

Vannregionutvalget (VRU)

Vannregionutvalget (VRU) er den viktigste arenaen for regionalt samarbeid om utarbeiding og gjennomføring av vannforvaltningsplanen. VRU ledes av Finnmark fylkeskommune.

Oppgavene til VRU er beskrevet i vannforskriften kapittel 4 og er presisert i brev fra Klima -og miljødepartementet (KLD) om vannregionutvalget og rammer for vedtak. VRU er ikke et vedtaksorgan, men et samarbeidsforum mellom nasjonale, regionale og lokale myndigheter. VRU har ingen overført myndighet over de deltakende sektormyndighetene. Sektormyndighetene skal forvalte vannmiljøet innenfor de rammene vannforskriften gjennom eget lovverk og egne virkemidler. VRU skal:

- Tilstrebe enighet i vannregionutvalget.
- Eventuell uenighet skal fremgå av møtereferat og vedtatte dokumenter.
- Uenigheter kan løftes til direktoratene og departementet for avklaring.

Følgende regionale og statlige myndigheter er representert i VRU:

- Vannregionmyndigheten/Finnmark fylkeskommune
- Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Miljødirektoratet
- Norges vassdrags- og energidirektorat
- Mattilsynet
- Kystverket
- Fiskeridirektoratet
- Statens vegvesen
- Vannområdene/kommunene i vannregionen

Mer informasjon om organisering av vannforvaltningsarbeidet på regionalt og lokalt nivå er tilgjengelig på [vannportalen](#).

Regional referansegruppe

Regional referansegruppe er en viktig arena for regional og lokal medvirkning. Det skal legges til rette for medvirkning fra frivillige organisasjoner, bransjeorganisasjoner og andre interessenter gjennom regional arbeidsgruppe. VRM foreslår at bransjer og organisasjoner er representert i regional referansegruppe gjennom regionale representanter, mens mindre aktører og lokallag deltar på vannområdenivå. Det er interessegruppene selv som avgjør hva som er rett fordeling med henhold til deltagelse på disse to nivåene.

Vannregionmyndigheten (VRM)

Vannregionmyndigheten skal koordinere prosessen med å gjennomføre planarbeidet i tråd med vannforskriften, i nært samarbeid med vannregionutvalget. Vannregionmyndighetens viktigste oppgave er å:

- Være plan og prosessleder
- Samordne utarbeidelsen av sektorovergripende forvaltningsplaner
- Følge opp og sikre gode bidrag i planarbeidet fra vannområdene og ulike sektormyndigheter
- Legge til rette for medvirkning og informasjon i planprosessen
- Sørge for at kvalitetskrav og tidsfrister i henhold til vannforskriften overholdes

Sektormyndigheters ansvar

Både regionale og statlige sektormyndigheter, Statsforvalteren, fylkeskommunen og kommunene har et sektorielt myndighetsansvar. Dette innebærer både å utrede forslag til tiltak innen sine ansvarsfelt og bidra til at miljøpåvirker/ansvarlig tiltakshaver gjennomfører aktuelle tiltak. Statlige myndigheter har et særlig ansvar for å påse at oppdatering som angår eget ansvarsområde ligger innenfor nasjonale føringer før og etter høring. Sektormyndighetenes viktigste oppgaver er:

- Levere informasjon, kunnskap og data til karakteriseringsarbeidet for sine ansvarsområder
- Foreslå miljøforbedrende tiltak for sine ansvarsområder/ levere materiale til tiltaksprogrammet
- Bistå ved fastsetting av miljømål
- Delta i vannregionutvalget
- Delta i arbeidet i vannområdene og de lokale vannområdeutvalgene når relevante tema innen deres ansvarsområder berøres
- Gjennom bruk av myndighet bidra til at tiltak innen sitt ansvarsfelt blir gjennomført

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Statsforvalteren har, som regional miljømyndighet, hovedansvaret for å utforme det faglige kunnskapsgrunnlaget. Dette skal gjøres i samråd med berørte sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner. Statsforvalteren koordinerer arbeidet med:

- Overvåking og datahåndtering knyttet til vannmiljø
- Karakterisering av vannforekomstene
- Vurderinger av påvirkninger og risiko for om målet om god miljøtilstand nås
- Klassifisering av miljøtilstand

Selv om statsforvalteren har det faglige hovedansvaret, skal de involvere andre sektormyndigheter og lokal kunnskap i arbeidet. Statsforvalteren og VRM må derfor legge til rette for en prosess der både vannområdene og VRU blir involvert i arbeidet med kunnskapsgrunnlaget.

Organisering i vannområdene

Mye av planarbeidet vil i praksis foregå lokalt i vannområdene. Vannområdene er inndelt etter nedbørsfelt og dekker ofte flere kommuner. Organiseringen binder derfor kommuner og andre aktører sammen på tvers av kommunegrenser i arbeidet for et godt vannmiljø.

Arbeidet i vannområdene er et viktig grunnlag for den regionale planen. I vannområdene skal kommunene og andre aktører samarbeide på tvers av kommunegrenser gjennom vannområdeutvalg. Der bidrar de med kunnskap om påvirkninger, risiko og tilstand, samt lokale tiltaksanalyser, og har mulighet til å utvikle lokale løsninger. Slik muliggjør arbeidet i vannområdet lokal forankring og medvirkning, samt innhenting av lokal og erfaringsbasert kunnskap.

Kommunene er myndighet med ansvar for å treffe vedtak om gjennomføring av tiltak innen blant annet:

- Drikkevann
- Avløp
- Overvannshåndtering
- Landbruksforvaltning
- Arealforvaltning
- Forurensning

Vannområdekoordinator

Vannområdekoordinator (VOK) er en felles ressurs for kommunene og bistår dem med deres ansvar og oppgaver etter vannforskriften. VOK er en viktig premissleverandør for dette planarbeidet, og har blant annet følgende oppgaver:

- Daglig ledelse og koordinering av arbeidet i vannområdet/vannområdene.
- I samarbeid med fylkeskommunen bidra til informasjon om arbeidet og konsekvensene av den regionale planen for kommunene.
- Avholde kurs og veiledningsmøter med kommunene i vannområdet/vannområdene.
- Samarbeid med deltakere i lokale utvalg og grupper, grunneiere og lokalbefolkning.
- I samarbeid med fylkeskommunen, Statsforvalteren og VRU bidra til gjennomføring av revisjon av forvaltningsplan, tiltaksprogram og overvåkingsprogram.

8 Konsekvensutredning: planens virkning på miljø og samfunn

Hva vil vannforvaltningsplanen bety for miljø og samfunn? Hvor langt vil vannforvaltningsplanen bringe oss i retning av bedre beskyttelse og forbedring av vannmiljøet? Hva vil planen bety for arealbruk og virksomhet innen viktige sektorer/næringer? For å få oversikt over dette vil vi arbeide fram en konsekvensutredning (KU) som del av arbeidet med å lage planen. Konsekvensutredning av de regionale vannforvaltningsplanene følger av KU-forskriften § 6 a.

Konsekvensutredningen skal være et hjelpemiddel som gir merverdi gjennom at planens beslutningsgrunnlag blir best mulig. I tillegg skal konsekvensutredningen oppfylle KU-forskriftens krav.

Forskrift om konsekvensutredninger sier at "for regionale planer kan konsekvensutredningen begrenses til å redegjøre for virkningene planen kan få på et overordnet nivå" (§ 18).

Konsekvensutredningen skal gi en overordnet framstilling av hva vannforvaltningsplanen vil bety for miljø og samfunn med vekt på vannmiljøet og for de viktigste sektorene som bruker og påvirker vann. Konsekvensutredningen skal oppsummeres i et kapittel i vannforvaltningsplanen, mens den fullstendige versjonen kan være et vedlegg.

Konsekvensutredningen skal ikke omfatte detaljerte vurderinger av kostnader og beskrivelse av nytte i vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet. Konkret vurdering av konsekvenser for miljø og samfunn ved de foreslåtte tiltakene vil komme i forbindelse med sektormyndighetenes påfølgende gjennomføring av det enkelte tiltak.

Konsekvensutredningens innhold og omfang vil tilpasses nivået som er påkrevd for en overordnet plan, (KU forskriften §17) og skal være relevant for de beslutninger som skal tas. Det ble utarbeidet et [veiledningsnotat om KU av vannforvaltningsplanene](#) i 2019. Det blir vurdert om det er behov og kapasitet til å videreutvikle denne veiledningen, basert på erfaringene fra forrige planrunde, innen sommeren 2025.

Konsekvensutredningens innhold og omfang vil tilpasses nivået som er påkrevd for en overordnet plan, (KU forskriften §17) og skal være relevant for de beslutninger som skal tas. Det er imidlertid behov for en nasjonal gjennomgang av konsekvensutredningen til de regionale planene. Erfaringene fra arbeidet med konsekvensutredningen for gjeldende plan er at det trengs en felles tilnærming og det er viktig at metoden er tilstrekkelig kvalitetssikret. Miljødirektoratet setter derfor nå i gang et arbeidet med å utarbeide mal med felles metodikk. I den forbindelse vil det også være naturlig å evaluere konsekvensutredningen for de regionale planene som er vedtatt nå. Målet er at denne malen skal stå ferdig senest sommeren 2025. Den endelige konsekvensutredningen vil inngå i planbeskrivelsen i selve vannforvaltningsplanen når den går på høring andre halvår 2026.

9 Planprosess, fremdrift og medvirkning

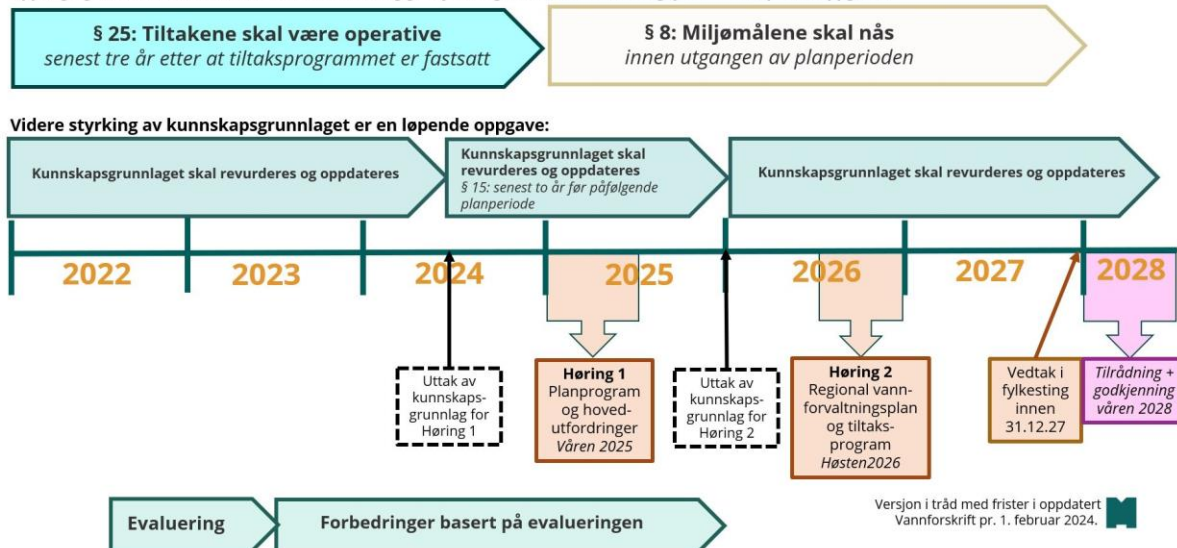
9.1 Fremdrift og organisering av arbeidet

Utarbeidelse av ny Regional plan for vannforvaltning med tiltaksprogram er et omfattende arbeid med flere faser. Det er utarbeidet en nasjonal rammeplan som fastsetter fristene for arbeidet (figur 6). I den videre planprosessen vil det trolig bli behov for å utarbeide en egen og mer konkrete fremdriftsplan for regionale og lokalt arbeidet.

Rammeplan for vannforvaltningsarbeidet 2022-2027

Versjon 6. februar 2024

Oppfølging av tiltakene som er foreslått i vedtatt og godkjent regional vannforvaltningsplan er en løpende oppgave:

Figur 6: Nasjonal rammeplan for vannforvaltningsarbeidet 2022-2027.

Utarbeiding og høring av planprogram

Planprogrammet legger premissene for arbeidet med ny regional plan for vannforvaltning med tiltaksprogram. Forslag til planprogram legges ut til offentlig ettersyn, og alle kan komme med innspill både når det gjelder hovedutfordringer, prosess og medvirkningsopplegg. Innspillene vurderes og eventuelle endringer innarbeides i planprogrammet før det vedtas. Det skal utarbeides en høringsrapport som viser hvordan relevante høringsinnspill er vurdert.

Utarbeiding og høring av forslag til ny regional vannforvaltningsplan med tiltaksprogram

Utredninger og vurderinger som skal ligge til grunn for den nye vannforvaltningsplanen med tiltaksprogram gjennomføres i tråd med planprogrammet. Dette i tillegg til løpende arbeidet med kunnskapsgrunnlaget om tilstand, påvirkninger og tiltak.

Sektormyndigheter lokalt, regionalt og nasjonalt har ansvar for å delta i planprosessen ved å:

- Gjøre data og kunnskap om påvirkninger i egen sektor tilgjengelig i tide, slik at kunnskapsgrunnlaget for oppdaterte planer blir så godt som mulig når disse skal på høring annet halvår 2026.
- Kvalitetssikre beskrivelse og bruk av egne tiltak og virkemidler.
- Beskrive hvor langt de har kommet i tiltaksgjennomføringen, om tiltakene er tilstrekkelige for å nå miljømålene eller om det må gjennomføres andre og eller mer omfattende tiltak.
- Delta i arbeidet som utføres av vannregionutvalget og lokale vannområdeutvalg når relevante tema innen deres ansvarsområde berøres, og for å sikre at ulike sektors påvirkninger og tiltak sees i sammenheng.

Aktuelle myndigheter, interesseorganisasjoner og næringsliv vil bli involvert etter behov. Etter medvirkningsprosessen vil vannregionmyndigheten utarbeide forslag til ny vannforvaltningsplan. Forslaget legges så ut til offentlig ettersyn og sendes på høring for å få tilbakemeldinger og innspill som kan gjøre forslaget bedre. Det skal utarbeides en høringsrapport som viser hvordan relevante høringsinnspill er vurdert.

Politisk vedtak i fylkestinget og nasjonal godkjenning

Den regionale vannforvaltningsplanen med tilhørende tiltaksprogram skal vedtas som regional plan av Finnmark fylkesting. Vedtatt oppdatert vannforvaltningsplan oversendes til Miljødirektoratet, som i samråd med Direktoratsgruppen, skal sikre at nasjonale føringer og krav i vannforskriften er fulgt opp. Miljødirektoratet sender så direktoratenes tilråding til departementsgodkjenning (vannforskriften § 29). Ved godkjenning kan departementene fastsette nødvendige endringer i planen ut ifra hensynet til rikspolitiske interesser.

Her kan du lese Klima- og miljødepartementets presisering om [sammenhengen mellom plan- og bygningsloven og vannforskriften](#).

9.2 Plan for medvirkning

Det er et mål at alle som har en interesse for vann og vannforvaltning skal ha mulighet til å medvirke og gi innspill. En god forvaltningsplan og et godt tiltaksprogram er avhengig av at et bredt spekter av interesser og brukere av vann deltar i prosessen fram mot godkjenning av forvaltningsplanen.

I tillegg til ordinær høring etter pbl, forutsetter vannforskriften at det er etablert samordningsarenaer som gir mulighet for medvirkning. Disse arenaene skal være etablert både lokalt i vannområdene, regionalt gjennom vannregionutvalg med tilhørende referansegruppe, og sentralt gjennom direktoratsgruppen med tilhørende nasjonal referansegruppe.

Tverrfaglig samarbeid er helt nødvendig for å komme i mål med vannforvaltningsarbeidet. Det er ønskelig å videreutvikle samarbeidsorganene som eksisterer i dag. Vannforvaltningsarbeidet må formidles, kommuniseres og tilgjengeliggjøres på en måte som gjør at alle kan bidra.

Medvirkning vil foregå med ulike virkemidler på lokalt og regionalt nivå. Tabell 1 viser plan for medvirkningsaktiviteter i Finnmark vannregion. Det er mulig å påvirke hvordan medvirkningen skal legges opp løpende i planprosessen.

Tabell 1: Tabellen viser plan for medvirkningsaktiviteter i den videre planprosessen.

Aktivitet/prosess	Tidsperiode	Medvirkningsaktiviteter	Målgruppe/deltakere
<ul style="list-style-type: none"> - Høring av planprogram - Høring av hovedutfordringer 	1. januar – 30. juni 2025	<ul style="list-style-type: none"> - Høringsmøter regionalt og lokalt - Etter behov arrangere konkrete høringsmøter om særlig viktige temaområder 	Sektormyndigheter, vannområdene, interesseorganisasjoner og andre berørte og interesserte
<ul style="list-style-type: none"> - Høring oppsummeres og planprogram og hovedutfordringer ferdigstilles - Utarbeide høringsrapport 	1. juli – 1. november 2025	<ul style="list-style-type: none"> - Etter behov møter i vannområdene og vannregionutvalget - Etter behov arrangere samarbeidsmøter om særlig viktige temaområder - Godkjenning VRU og vedtak politisk 	Vannregionmyndighet, fylkeskommune, sektormyndigheter, vannregionutvalget
<p>Utarbeide forslag til høringsdokumenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forslag til oppdatert vannforvaltningsplan med KU - Forslag til oppdatert tiltaksprogram 	1. oktober 2025 – 1. mai 2026	<ul style="list-style-type: none"> - Innhente innspill fra sektormyndigheter - Møter i vannregionutvalget - Møter i vannområdene - Etter behov arrangere informasjons- og samarbeidsmøter om særlig viktige temaområder - Vurdere sammen med vannregionutvalget behov for felles møte i regional referansegruppe 	Vannregionmyndighet, fylkeskommune, statsforvaltere, vannområder, sektormyndigheter, interesseorganisasjoner og andre berørte og interesserte
<p>Høring av:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forslag til oppdatert vannforvaltningsplan med KU - Forslag til oppdatert tiltaksprogram 	1. juli – 31. desember 2026	<ul style="list-style-type: none"> - Høringsmøter regionalt og lokalt - Etter behov arrangere høringsmøter om særlig viktige temaområder 	Sektormyndigheter, interesseorganisasjoner, andre berørte og interesserte

<ul style="list-style-type: none"> - Høring oppsummeres og endringer foreslås/vedtas - Utarbeid høringsrapport - Vedtak fylkesting 	1. januar 2027 – 31. desember 2027	<ul style="list-style-type: none"> - Etter behov møter i vannområdene og vannregionutvalget - Etter behov arrangere informasjons- og samarbeidsmøter om særlig viktige temaområder - Godkjenning VRU og vedtak fylkesting 	Vannregionmyndighet, fylkeskommune, sektormyndigheter og vannregionutvalget
Oversendes til departementet for godkjenning		<ul style="list-style-type: none"> - Direktoratene får delegert fra departementene å forberede godkjenningen og gi tilrådning. 	Vannregionmyndigheten/fylkeskommunen

10 Vedlegg

Ordforklaringer

EUs rammedirektiv for vann og vannforskriften	Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/60/EF om etablering av rammer for en felles vannpolitikk i EU, er et av EUs viktigste og mest omfattende og ambisiøse miljødirektiver. EUs rammedirektiv for vann har som generelt mål at alle vannforekomster skal opprettholde eller oppnå "god tilstand". Direktivet er hjemlet i norsk lov gjennom forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).
Vannregion	Flere tilstøtende nedbørfelt med tilhørende grunnvann og kystvann som er satt sammen til en hensiktsmessig forvaltningsenhet (største forvaltningsenhet). For vår del er dette Troms og Finnmark vannregion.
Vannområde	En del av en vannregion som består av flere, ett enkelt eller deler av nedbørfelt med eller uten kystområde som er satt sammen til en hensiktsmessig forvaltningsenhet. I vår vannregion har vi syv vannområder. For å sikre deltakelse og oppfølging fra de lokale vannområdene etableres det interkommunale vannområdekoordinatorer.
Vannforekomst	En avgrenset og til dels betydelig mengde av vann, som for eksempel innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, grunnvann, fjord eller kyststrekning, eller deler av disse.
Sektormyndighet	Den myndighet som forvalter lover, regelverk og andre virkemidler for tilsyn, kontroll og annen regulering av virksomhet innenfor en definert type aktivitet (sektor) i samfunnet.
Vannregionmyndighet	Vannforskriften angir hvilke fylkeskommuner som skal være vannregionmyndighet for den enkelte vannregion. Finnmark fylkeskommune er vannregionmyndighet og skal i nært samarbeid med vannregionutvalget, koordinere arbeidet med å gjennomføre oppgavene i vannforskriften. Vannregionmyndigheten gir i nødvendig utstrekning

	rammer og veiledning for organisering og gjennomføring av arbeidet i vannområdet, og legger til rette for at dette skjer på en faglig forsvarlig måte og innenfor fastsatte frister.
Vannregionutvalg	Vannregionutvalg er et samarbeidsorgan for vannregionmyndigheten i arbeidet med å gjennomføre vannforskriften. Vannregionutvalg skal bestå av representanter fra berørte sektormyndigheter, Statsforvalteren, fylkeskommunen og kommuner, og er oppnevnt og ledet av vannregionmyndigheten. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres ansvarsområder.
Vannforvaltningsplan	Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget utarbeide utkast til oppdatert vannforvaltningsplan for den enkelte vannregion. Vannforvaltningsplanen skal revurderes og om nødvendig oppdateres hvert sjette år.
Tiltaksprogram	Et sektorovergripende tiltaksprogram for den enkelte vannregion skal oppsummere alle relevante tiltak for å beskytte og forbedre tilstanden til vannforekomstene. Tiltaksprogrammet utarbeides av vannregionmyndigheten i samarbeid med vannregionutvalget. Den enkelte sektormyndighet er ansvarlig for å foreslå og gjennomføre tiltak innenfor sine ansvarsområder.
Databasen Vann-nett	www.Vann-nett.no er kunnskapsdatabasen for arbeidet med vannforskriften i Norge. Her finnes informasjon om miljøtilstand, påvirkninger og planlagte tiltak på landsbasis, regionalt og lokalt nivå. Vann-nett skal sikre tilgang på miljøinformasjon for faglige institusjoner, interessegrupper, myndigheter og allmennheten. Statsforvalteren som miljøfaglig ansvarlig og rådgiver har ansvaret for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget i Vann-nett, i samråd med berørte sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner.
Påvirkning	Kjente påvirkninger som vurderes å kunne påvirke miljøtilstanden i vannforekomstene. Alle relevante påvirkninger skal registreres i Vann-nett.
Sterkt modifisert vannforekomst (SMVF)	For samfunnsnyttig aktivitet som endrer vannføring eller fysiske forhold slik at god tilstand ikke kan oppnås uten at det går vesentlig ut over formålet med aktiviteten, kan defineres som en sterkt modifisert vannforekomst (SMVF).
God økologisk tilstand (GØT) og godt økologisk potensiale (GØP)	God økologisk tilstand (GØT) er det overordnede miljømålet, som alle vannforekomster skal oppnå med mindre annet er bestemt. Godt økologisk potensial (GØP) er den tilstanden som kan oppnås i en SMVF dersom en gjennomfører aktuelle miljøforbedrende tiltak som ikke går vesentlig utover det samfunnsnyttige formål som aktiviteten i vannforekomsten tjener.